

Het enkelgrafpotje uit een graf bij Helpermaar

Deze aardewerken beker is afkomstig uit een 4000 jaar oud graf dat nabij Helpermaar is gevonden. Het skelet is in de loop van de eeuwen in het zand vergaan. Het enige dat van hem was overgebleven, was een vage verkleuring in het zand, een zogenaamd " lijksilhouet". Ter hoogte van zijn borst lag de versierde aardewerken beker.

Vermoedelijk woonde de man in een kleine nederzetting in de buurt, een gemeenschap van boeren. De oudste aanwijzingen voor boeren binnen de grenzen van de huidige gemeente Groningen waren de bewoners die worden gerekend tot de "Trechterbekercultuur". Zij zijn vernoemd naar het kenmerkend gevormde aardewerk dat zij maakten en leefden ongeveer 3500-2700 jaar voor Chr. Als onderdeel van hun grafritueel bouwden zij hunebedden en daarom worden ze ook wel "Hunebedbouwers" genoemd.

In de gemeente Groningen hebben wij al wel het aardewerk en de vuurstenen werktuigen van deze bewoners gevonden, maar nog niet een hunebed. Ook hebben wij resten van hun akkers aangetroffen, vooral op de oostflank van de Hondsrug.

Vlakbij Helpermaars zijn eveneens resten uit de Trechterbekerperiode gevonden. Mogelijk was er toen al sprake van een kleine nederzetting met akkers. Het gevonden Enkelgraf is dus iets jonger. Het komt uit de periode dat men de doden niet meer bijzette in een hunebed, maar in plaats daarvan begroef in een enkel graf. Deze cultuur wordt daarom de "Enkelgrafcultuur" genoemd. Uit onderzoek naar dit soort graven is bekend dat de mannen stevast op hun rechterzij en de vrouwen op hun linkerzij werden begraven. Omdat deze persoon op zijn rechter zij lag, moet het dus een man zijn geweest.

Nieuwe steentijd (Neolithicum, 4900-2000 v.Chr.)

Erfgoedorganisatie: Gemeentelijke Bewaarplaats Bodemvondsten

Beschrijvingstitel: Het enkelgrafpotje uit een graf bij Helpermaars

Oneliner / quote: Vermoedelijk woonde de man in een kleine nederzetting in de buurt, een gemeenschap van boeren!

Materiaal: aardewerk

Fotografie uitsnede: Anton Tiktak, Arte del Norte

Fotografie: Anton Tiktak, Arte del Norte